

Eingin trygg- leiki at EDV- skráseta uttan lóggevðu á økinum

Hóast vit ikki hava eina sentrál persónsnummar-skipan í Føroyum, so brúka myndugleikar persónsnummar, og verða fleiri persónligar EDV-skrásetingar gjørdar, er ikki torført at fáa allar persónligu upplýsingarnar á einum lista, vísir Ernst Hansen á. Sosialurin hevur biðið um eina viðmerking frá honum, við tað at hann sat í arbeiðsbólkinum, sum kannaði almenna EDV-tørvin í Føroyum

Í Sosialinum mikudagin var ein grein um eina ætlan hjá Landssjúkrahúsinum at EDV-skráseta sjúkradagarnar hjá starvsfólkunum á sjúkradagunum.

Í greinini kom fram, at fyrisingin á Landssjúkrahúsinum hevði tikið hesa avgerð, uttan at boða starvsfólkunum frá. Somuleiðis kom fram, at EDV-virkið P.f. Data skal hava skrásetingina um hendi.

Socialurin hevði eisini eina samrøðu við umsjónarmannin á Landssjúkrahúsinum, Karter Højgaard. Hesin kundi ikki geva eitt greitt svar, um tað ber til hjá øðrum, t. d. í samband við umsóknir um nýtt starv, at fáa persónligar upplýsingar við at leita í EDV-skrásetingini.

Tað er júst hesin problematikurin, sum hevur fingið nógv umrøðu í m. a. donsku pressuni, tí tað hevur ferð eftir ferð víst seg, at persónligar upplýsingar eru komnir fram fyri almennin.

Eingin skráseting so leingi eingin lóg- gáva finst

Socialurin hevur í sam-

Kann breiða seg til onnur øki

Á Landssjúkrahúsinum eru tað bert tveir starvsbólkar, sum eru undir Starvsmannafelagnum. Men Ernst Hansen sigur, at tað kann hugsast, at tann ætlaða EDV-skrásetingin á sjúkradagunum fer

band við EDV-spurningin í heila tikið vent sær til Ernst Hansen, formann í Starvsmannafelagnum, sum sat í tí arbeiðsbólkinum, sum landsstýrið setti at kanna almenna EDV-tørvin í Føroyum fyri nøkrum árum síðani og sum gjørdi eitt álít í samband við EDV-útbygging í Føroyum.

Í samband við aktuella spurningin um skráseting av sjúkradøgum hjá starvsfólkum sigur Ernst Hansen, at hann hevði ikki góðtikið, at ein EDV-skráseting fór fram, uttan viðkomandi bólkur ella felag varð eftirspurt, og uttan lóggevðu finst á økinum.

— Eg haldi ikki, at tað er rætt at fara at EDV-skráseta starvsfólkaviðurskifti, sjálvt um arbeiðsgevarin hevur skyldu at ansa eftir, at reglur í arbeiðssáttmálm ikki verða misbrúktar viðvíkjandi sjúku o. ø., so leingi vit ikki hava eina lóggevðu um EDV-skráseting, sigur Ernst Hansen.

Eisini vísir hann á vandan við, at Landssjúkrahúsið fer út á eitt privat tænastuvirki við slíkum upplýsingum. Á einum slíkum virki arbeiða fólk,

at breiða seg til størri økir undir Starvsmannafelagnum. Felagið fer tí helst at venda sær til landsstýrið fyri at fáa vissu fyri, at eingin skráseting verður sett í verk uttan viðari.

Í Danmark hevur spurningurin um skráseting av persónligum upplýsingum fingið nógv umrøðu. Í fleiri førum er tann sentrál skráseting í Danmark misbrúkt og upplýsingar um persónar eru komnir fram

sum hava fulla atgongd at trekkja upplýsingar, um tey eru áhugaði.

— Tað finst ikki tann tryggileikin, sum eigur at vera, at upplýsingarnir ikki koma í aðrar hendur, sigur Ernst Hansen.

Farnir at brúka persónsnummar

Arbeiðsbólkurin, sum kannaði EDV-tørvin í Føroyum, kom eisini inn á spurningin um, um vit skulu seta eina skipan í verk við sentralari persónsnummar-skráseting í Danmark sokallaða Cpr. nr.

Ernst Hansen, sum var tann einasti í bólkinum, sum var í móti at seta persónsnummar-skipan í gildi í Føroyum, vísir á, at ymiskir stovnar eru farnir at brúka persónsnummar út frá føðingardeggi og ári.

— Hyggið at sjálvuppgávunum í Havn. Á teimum er nummar við føðingardeggi og ári, skattanummar og um viðkomandi er giftur, soleiðis at upplýsingar um hjúnafelagin eisini kunnu trekkjast. V. ø. o. er longu ein cpr.nr.-skipan komin í hvussu so er í Havn, uttan at nakar er eftirspurdur, sigur Ernst Hansen.

Hvørjir verða teir næstu?

Nú er ætlanin at fara at EDV-skráseta sjúkradagarnar á tí størsta almenna arbeiðsplássinum í Fø-

oyum, Landssjúkrahúsinum.

Tað eru óivað nógv, sum hava spurt seg sjálvan, hvat tað næsta arbeiðspláss við verður, og hvørjir teir næstu upplýsingarnir verða, sum skulu skrásetast — upplýsingar frá skattavaldinum, straffiregistarinum, peninga- og lánistovnunum, sjúkradagunum???

Er fyrst gongd komin á, er lættasta sak av verðini at seta ein felagsnevnd — persónsnummarið — soleiðis at allar upplýsingarnir kunnu fáast út á einum lista. Og er cpr.nr. komið, er lagt grundarlag fyri, at t. d. Hagdeildin — eins og Danmark Statistik ger — kann krevja allar upplýsingar lagdar á borðið, vísir Ernst Hansen á.

Danska lógin ov veikt orðað

Í arbeiðsbólkinum, sum kannaði almenna EDV-tørvin í Føroyum, vóru tað limir, sum ynsktu ta donsku EDV-lóggávuna setta í gildi í Føroyum. Sjálvur heldur Ernst Hansen, at tann danska lógin er ov veikt orðað, og at heimildir, sum liggja hjá skrásetingar-eftirlitinum, skuldu heldur verið staðfestar í lógin.

T. d. gevur lógin skrásetingar-eftirlitinum loyvi at avgera, hvørjar persónsskrásetingar kunnu stovnst og hvørjar ikki. Hetta skuldi sjálv lógin sagt, heldur Ernst Hansen.

Eingin lóg forðar fyri EDV-skráseting av persónligum upplýsingum

Jalgrim Hilduberg, fulltrúi í landsstýrinum, sigur, at eitt lógaruppskot um eina føroyska EDV-lóggávuna kann væntast til heystar

Eingin lóg forðar fyri, at EDV-skráseting av persónum kann fara fram í Føroyum, upplýsir fulltrúin í lógarmálum í landsstýrinum, Jalgrim Hilduberg.

Tað er enn eingin lóg gjørd viðvíkjandi elektroniskari data-viðgerð í Føroyum, og tí er heldur einki, sum forðar fyri at fara frá manuelliari skráseting á skjólum viðvíkjandi persónum til EDV-skráseting.

Í Danmark er ein EDV-lóggáva gjørd. Jalgrim Hilduberg sigur, at landsstýrið hevur umhugað at seta hesa lógina í gildi í Føroyum.

— Men hendan lógin

verður bert galdandi fyri stovnarnar undir ríkinum, so spurningurin er, um vit ikki samstundis skulu gera eina lóg fyri landsstovnarnar, sigur Jalgrim Hilduberg.

Hann sigur seg ikki hava sett seg grundiga inn í ta donsku lógina, men sambært henni hava tey, sum verða skrásett, rætt at fáa at vita, hvat verður skrásett. Harafturat finst ein eftirlitsnevnd í hesum sambandi.

Jalgrim Hilduberg roknar við, at uppskot um ein føroyska EDV-lóggávuna verður gjørt so mikið skjótt, at málið kann leggjast fram í vetrartingsetuni.

DATA-fólkið hevur tøgnskyldu

Starvsfólkið kann ikki misbrúka upplýsingar, sigur Berd Johansen

Starvsfólkið á EDV-virkinum Data hevur tøgnskyldu. Hesa undirskrivað tey, tá tey verða sett í starv, upplýsir Berd Johansen, stjóri.

Spurningurin um Data hevði tøgnskyldu varð reistur í Sosialinum mikudagin í samband við samrøðu við Karter Højgaard, umsjónarmann á Landssjúkrahúsinum.

Berd Johansen metir ikki, at starvsfólkið kann misbrúka upplýsingar á Data.

Fyri tað fyrsta fer so nógv í gjeðnum og so skjótt, at eingin kann fylgja við. Skuldi onkur roynt at kanna sær upplýsingar, varð hann skjótt yvirfóðraður við upplýsingum.

Fyri tað annað er alt tilfarið á dispakkum, sum bert kunnu lesast á maskinu. Hetta verður bert gjørt eftir ynski frá kundum, og tað eru bert fimm serútbúgvir starvsfólk, sum eru før fyri at koyra hesar maskinurnar.

Starvsbólkarin skulu hava fund

Sjúkrahjálparnir góðtaka ikki EDV-skrásetingina uttan fleiri upplýsingar

Spurningurin um EDV-skráseting av sjúkradøgum hjá starvsfólkunum á Landssjúkrahúsinum skal nú takast upp í samstarvsnevndini Samstarv, sum fevnir um allar 11

bólkar. Til fundin er ætlanin at fáa eina frágreiðing um ætlanina og annars taka støðu til hana.

Sum vit hava skilt, so Framhald á síðu 6